Dala-Veteranerna – Vilka är de? Vad gör de?

Dala-Veteranerna är äldre orienterare hemmahörande i Dalarna, dvs. tillhörande en orienteringsklubb.

Veteran? I internationella sammanhang är man ”Veteran” (=Master) från 35-års ålder. Jo det finns tävlingar i 5-årsklasser från 35 tom. minst 95 år. WMOC (World Master Orienteering Championship) arrangeras årligen i något land i världen. Ca 3000 deltagare är vanligt, deltagare i alla åldrar.

Vad gör de?

Dala-Veteranerna träffas en dag i veckan under perioden april-oktober för att gå-lunka-löpa en orienteringsbana som känns lagom svår och lång. Fem olika banor brukar tillhandahållas av arrangerande klubb. Arrangemangen cirkulerar mellan Dala-klubbarna, och platserna väljs ut så terrängen skall vara lämplig för veteraner. Alla är inte lika snabba och flinka i terrängen som i sina ungdomsår även om många tidigare varit mästare i olika sammanhang. Det finns alltid gamla minnen att diskutera vid fikat efter att man tagit sig runt dagens bana.

Deltagarna har förstås olika förutsättningar och skilda erfarenheter. Alla är välkomna. Det eftersträvas alltid att en bana skall innehålla så lättillgängliga kontroller att även rörelsehindrade kan ta sig fram, ev. med kryckor.

Antalet som samlas varje tisdag under barmarkssäsongen varierar beroende på dagsformen, väderutsikterna, avstånd till samlingsplatsen och ryktena om ”drömterräng” som illustrerats av arrangören via utlagda glättiga foton i inbjudan. Se vidare i diagram över statistiken hur deltagarantalen varierat.

Inbjudningarna presenteras i orienterarnas datorprogram Eventor där även anmälan oftast sker. Resultaten vill deltagarna helst se omedelbart när siste startande kommit i mål. Då är det inte bara totala tiden på respektive bana som intresserar, utan även varje sträcktid mellan kontrollerna och givetvis vägen dit. Mest muntrationer brukar det bli när en medtävlare lyckats snurra runt innan kontrollerna hittades, eller när någon bjuder på totalmiss t.ex. utanför kartan.

Bekvämligheter i skogen inskränker sig oftast till en stubbe att sitta på om man inte har med egen fältstol. Många anser det bekvämast att knyta orienteringsskorna sittande. Sen skall proceduren före start genomgås: Kolla att kompassen är med, SI-pinnen för registrering vid kontrollerna, hållare för kontrolldefinitionerna, ev. skärmmössa mot solen eller regnet, förstorande glasögon för kartläsningen (om man inte har kontaktlinser), och en del nyttjar även ”startgas” (liten mugg kaffe). Har jag glömt nåt? Lycka till!

Efter att banan genomnjutits och målstämplingen utförts, och utläsningen godkänts, vidtar det viktiga eftersnacket. Hur gjorde du där? Den missade jag

med xx minuter? Undrar hur banläggare har tänkt här? Kartan stämmer inte alls just där. Om jag inte ….

Ombyte till torra (civila) kläder sker bakom en tall eller gran, ev. med våtklut-metoden. Lyx kan vara en badsjö inom räckhåll, och superlyx, när det regnar eller är kallt, en klubbstuga med duschar, gärna med varmvatten.

När hemfärden anträdes är det förnämligt om matställe eller inbjudande fik finns inom räckhåll. Där kan eftersnacket äga rum mer gemytligt vartefter blodsockerhalten stiger i huvudet. Sen kan ännu en Veteran-OL dag läggas till handlingarna, och man kan se fram emot nästa veckas träff.

Hur vet dom vad dom gjorde?

Alla träffar dokumenteras, dels med foton, dels i sifferform.

Statistik från 2006 tom. 2025 återfinns i kortfattad form i nedanstående diagram. Utförligare dokumentation, innehållande program, resultat för varje klass, antal tävlande per tävling, tävlande klubbar, antal starter för varje tävling och bana, dvs. ALLT för en kalenderbitare, presenteras på Dala-Veteranernas FaceBook-sida. DalaVeteranerna Orientering | Facebook

Flest startande 2025 hade Säterbygdens arrangemang. Även de klubbar som är centralt placerade i Dalarnas geografiska mitt lockar flesta tillresande.

Årets **totala** deltagarantal (3659) var något färre än toppåren före pandemiåret 2020.

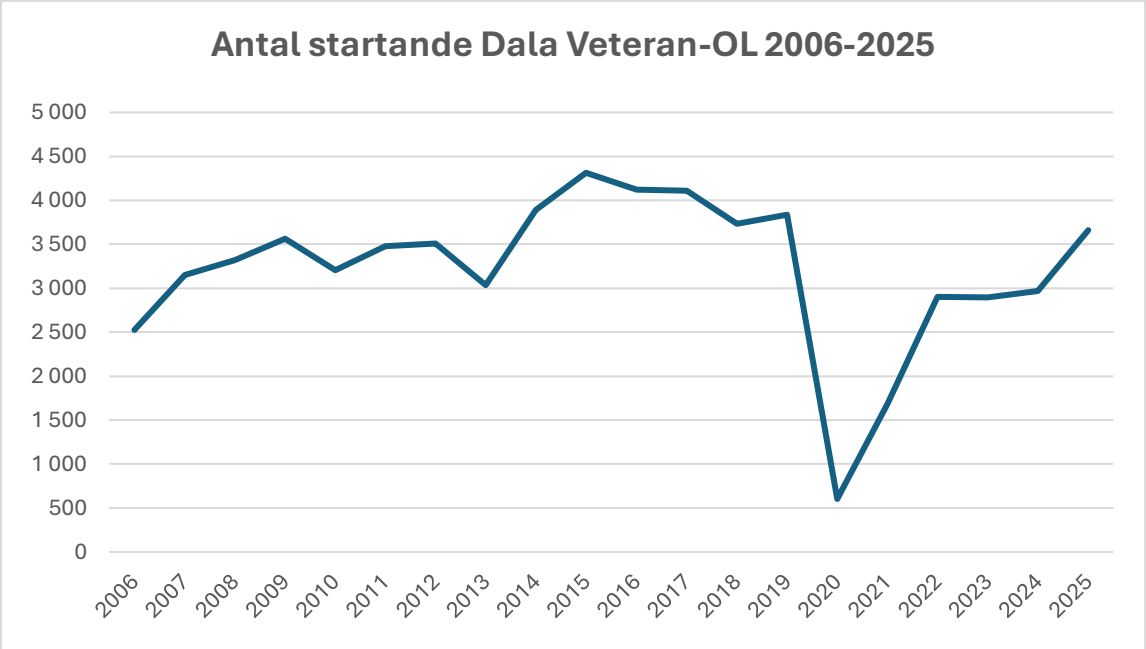

År 2025 deltog 664 **olika** personer i Dala Veteran-arrangemang, högsta antalet sen starten 2006.

Totalt arrangeras Dala Veteran-OL under ca 28 veckor per säsong. Nu är antalet personer som deltar per arrangemang mellan 100 och 150, och totalt var det nu i år 664 **olika** personer som kom till våra 28 olika arrangemang.

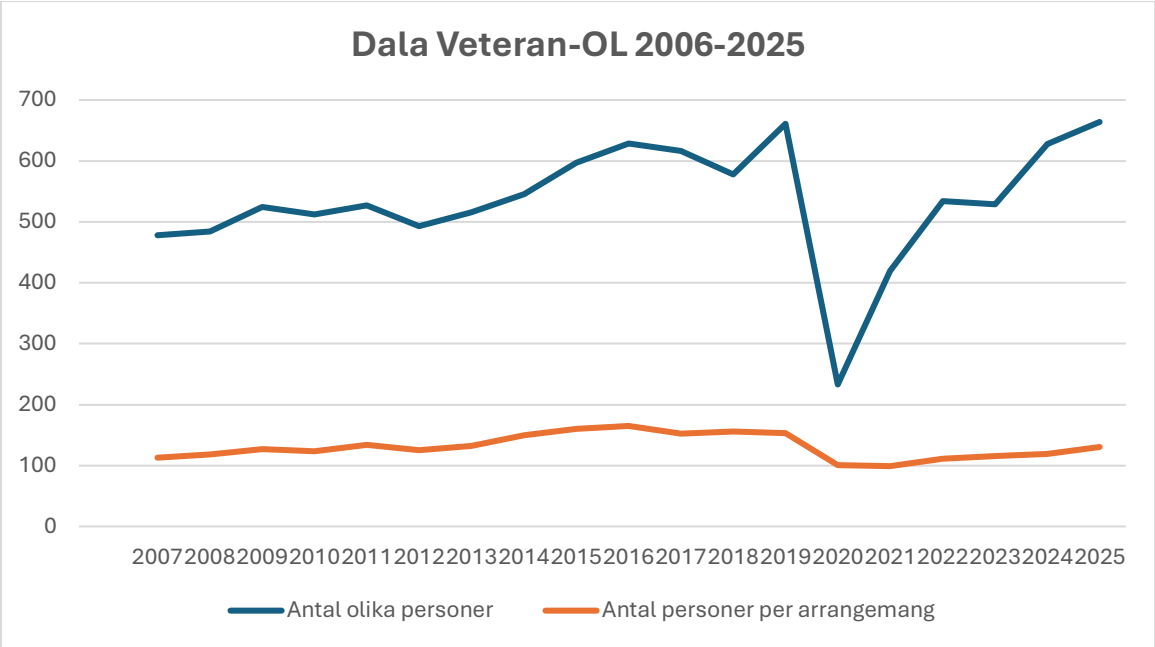

Den normala säsongen med barmarks-OL sker vanligtvis under perioden april-oktober för Dala-Veteranerna. De södra provinserna saknar oftast snötäckt mark under det, tidigare normala, vinterhalvåret. Då arrangerar en del klubbar "Vinter-veteranträningar" i Falun-Borlänge-Sätertrakten. Andra klubbar roar sig på hemmaplan med fysiska och mentala övningar, allt för att vara konkurrenskraftiga nästa säsong.

Vid säsongens sista tävling brukar en avslutande sammankomst även ordnas. Då sker ”utvärdering” av säsongen, en del klubbar och enskilda premieras t.ex. för ”Årets drömterräng”, ”Årets comeback, ”Årets påskjutare”, ”Årets utmärkare”, ”Årets lysande utsikt”, ”Årets Ö-verlägset bästa arrangemang”, ”Årets/Årens möjliggörare”etc.

Kommande säsongs upplägg diskuteras och börjar bokas, samt mycket eftersnack äger rum gemytligt till sopplunch och fika. Sen återstår att försöka komma ihåg namn och utseende på ~~konkurr~~ kollegorna tills man ses om ett halvår igen. I mars brukar en upptaktsträff (=igenkänningsträff) arrangeras för att stämma av både person-utseenden och tänkta upplägg av nästa säsongs övningar.

Väl mött igen!

Författat 2025-11-01 av Dala-Veteranernas Samordnare (Anders Claesson)